

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

8. Docere debent sententias tutiores, non laxiores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

arguere
cos, ut
qualem
t ample
st, fide
i in do
arguere
on facile
ationem
et, cum
nitatem
raterrea
instru-
, quæ
iffolvi;
er, &
lem in
vacil-
entibus
ebatur.
erusa-
m, &

quoad significationem rituum, qui in illorum administratione exercentur, ne mortuo modo conferantur, & sic magis hæreticis ludibrio exponantur.

Quartò. Requiritur scientia præceptorum Dei & Ecclesiæ, quæ in ore Pastorum quodammodo masticari debent, ut congruè parvulis in fide ingerantur, & cum fructu addiscant; retineant & observent. Pro quo oportet exactè pervolvere casus conscientiæ, & totius moralis Theologiæ sanas & securas resolutiones, ne ex defectu talis scientiæ populus in multis à rectè operando aberret; & licet per ignorantiam excusetur, Pastores & Missionarii peccata populi comedant, & aliorum iudicium & fortè condemnationem in se convertant.

Quintò. Tandem scire debent, & se exercere in doctrina mystica circa virtutes, & vitia, orationem, meditationem, modum se mortificandi & tendendi ad perfectionem. Illa enim etiam spectant ad pascua spiritualia; ut animæ ad vitæ perfectionem promoveantur.

ARTICULUS VIII.

Docere debent sententias tutiores non laxiores.

T Ametsi utrobique periculosa sit novarum opinionum laxitas & quidquid sentiendi libertas,

libertas, ex qua tota ferè moralis doctrina
 & fidelium mores depravantur: in partibus
 missionis omnino cavenda est; quia non parva
 materia scandali est tam vacillantibus Catho-
 licis, quàm obstinatis hæreticis, dum Ec-
 clesiastica præcepta, imo & aliquando divina
 patiuntur tot novarum opinionum probabili-
 tates, ut vix unquam desit pallium, quo eorum
 transgressio non tegatur. Ipsi hæretici in suis
 à se institutis observantiis, omni rigore co-
 guntur obedire, ita ut in hoc verum sit illud
 Luc. 16. v. 8. *Filij hujus sæculi prudentiores*
filiis lucis in generatione sua sunt. Dum jeju-
 nant usque ad vesperam jejunium producunt;
 dum publicæ orationes indicuntur, nemini
 se subtrahere permittitur, obserantur officinæ,
 portæ civitatis clauduntur, & toto ferè die
 in Ecclesiis psallendo aut orando commoran-
 tur; Dominicis item diebus tempore sui in
 Ecclesiis exercitii, nemo in tabernis, nemo
 in plateis, nec ipsi quidem pueri audent com-
 parere. Dum Calvinistica cæna præparatur,
 ad illam pridè imo aliquot ante diebus, de
 digna sumptione admonentur; dissidia &
 inimiciæ, si quæ habentur, componuntur.
 In contribuendis eleëmofynis pro Sectæ suæ
 (ut vocant) fratribus suis, seu membris tanta
 est largitas, ut vix sit inter illos qui verè neces-
 sariis indigeat. Quæ omnia mirè simplicium
 mentes alliciunt, respicientium ad corticem
 tantum externæ alicujus observantiæ, & non
 ad

ad medullam veræ fidei. Ex aduerso verò nihil adeo Catholicorum tepidorum animos debilitat, quàm blanda nimis observantiæ præceptorum indulgentia, quâ vix quidquam non licere præsumitur, & pro libitu præcepta interpretandi libertas conceditur. Sacramentum Pœnitentiæ quod vel solum deberet peccantium vulnera curare, adeo jam apud plerosque viluit, ut ipsis potius liberius peccandi occasionem præbeat, quàm remedium. Vix audet Sacerdos pœnitentes corripere, acriores pœnitentias injungere, salutarem dolorem exigere: omnia tamquam levia, tamquam secunda, tamquam tuta, quia probabilia sunt, permittuntur. Non valent tam blandè corporalia sibi vulnera curare, ne aliquando non satis expressa sanies, majori malo intus putrescat. A jejuniis levissima debilitas eximit, ab audiendo Sacro minima indispositio, aut parvus labor subeundus. A dandis eleëmofynis, quævis excusat apparens necessitas; Et ne singula referam; arcta via & angusta porta quæ ad vitam ducit occluditur, & lata porta, & spatiosa via ab indulgentioribus animarum ductoribus aperitur. Et dum miseris Catholicis (ut dicunt) in illis persecutionibus fingunt consolationem, adulando laxioribus suis opinionibus, inquietos reddunt (si timoratae sint conscientiae:) dum nec sibi tantum audens abblandiri, aut si liberioris sint animi, hoc apud ipsos efficitur ut præcepta parvipendere.

incipiant, & dum leviter metam excedere permittitur, pleno cursu transgrediantur.

Ezech. 13. v. 18. *Consuunt pulvillos blandioris indulgentiæ, sub omni cubito manus scilicet operis, & faciunt cervicalia probabili securitatis sub capite universe atatis ad captendas animas adulatoriis suis opinionibus.* Super quem locum noster Hugo Cardinalis. *Hic contra molles & effeminatos Sacerdotes, qui alii decipiunt adulationibus. Pulvillus siquidem fit ut super illum molliter quiescat, ps. 9. laudatus peccator in desideriis anima sua, & iniquus benedicitur. Isti sunt caupones Diaboli Isai. 1. Caupones tui miscent aquam vino; & ps. 54. Molliti sunt sermones suos super oleum, & ipsi sunt jacula Matth. 8. sequere me & dimittite mortuos sepelire mortuos suos. Ibi dicit Gregorius mortuus mortuum sepelit cum peccator peccatorem aggere adulationis premit Isai. 3. Populus meus, qui te beatum dicunt ipsi te decipiunt, & viam gressuum tuorum dissipant. Prosequitur Propheta: Vivificabant animas eorum, & violabant me ad populum meum. Ubi iterum Hugo: Vivificabant, id est, vitam eis promittebant, & violabant, &c. quia eis impunitatem promittentes, justitiam à me excludebant. Vitanda est igitur ab omnibus doctrinæ novitas, quod Apostolus multum inculcabat primis Episcopis Timotheo & Tito: huic quidem Tit. 2. v. 1. *Tu autem loquere quæ decent sanam doctrinam, & v. 8. verbum sanum irreprehensibile.**

Illi

Illi verò Tim. 1 v. 13. *formam habe sanorum verborum*. Illa sola doctrina sana est, & verbum sanum, quod adfert sanitatem; & unde nemo infirmatur, nec in fide nec in moribus.

ARTICULUS IX.

Qualiter debeant populo prædicare.

Concilium Trid. sess. 5. c. 2 verbi Dei Concionatores sic admonet: *Plebes sibi commissas pro sua & earum capacitate pascant salutaribus verbis, docendo quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, annuntiandeq; eis cum brevitate & facilitate sermonis, vitia quæ eos declinare, & virtutes quæ sectari oporteat, ut pœnam eternam evadere, & cælestem gloriam consequi valeant.*

Primò. Requiritur ut se accommodent capacitati plebis erudiendæ, sic Apostolus 1. Cor. 3. v. 2. *Tamquam parvulis in Christo lac vobis potum dedi, non escam; nondum enim poteratis.* Abstinentum ergo à subtilibus conceptibus qui non ædificant, nec prodesse possunt rudi populo, qui eruditione indiget. S. Thomas in Cant. c. 4. v. 2. exponens verba sponsi cælestis quibus pulchritudinem sponsæ suæ Ecclesiæ describit, accedens ad id, quod ibi habetur de dentibus, *Dentes tui sicut greges*